

Sylabus
Kulturní antropologie a ekologie (KUL)
Kombinované studium
Daniel Sosna, přednášející

Kontakt:
Kancelář – Sedláčkova 15, místnost SP-217
E-mail – dsosna@ksa.zcu.cz

Konzultační hodiny:
Úterý 9:00-10:00

Cíle:

Cílem kurzu je seznámit studenty se základy antropologického přístupu ke studiu vztahu mezi přírodním prostředím a lidskou společností. Kurs nabízí historický úvod do ekologicky orientovaného antropologického bádání a metodologický základ. Část kurzu bude věnována rozboru adaptivních strategií konkrétních společností v jejich přírodním prostředí. Kromě tradičních témat ekologické a environmentální antropologie budou v kurzu rozebírána i témata přesahující do oblasti kognitivní a symbolické antropologie, která se zabývají kategorizačními schémata biologických organismů, konstrukcí identity a kolektivní paměti v krajině.

Výstupy a kompetence:

Studenti si osvojí pojmy, teorie a metody současné ekologické antropologie. Při práci na projektu si studenti osvojí techniky pro vyhledávání relevantní literatury, analýzu dat a vytvoření odborného textu.

Předpoklady:

Schopnost číst anglicky a využívat elektronické zdroje informací.

Požadavky:

• Vypracovat seminární práci založenou na analýze dat z etnografické databáze HRAF (*Human Relations Area Files*) na adrese <http://ehrafworldcultures.yale.edu/ehrafe/>. Použijte funkci rozšířené hledání. Vyberte si region a jeho část (např. Centrální Asie, Východní Afrika, Melanésie - jedná se o podkategorie uvnitř regionů) a v rámci vybraného regionu druhé úrovně hledejte vše pod kódy 224 (*Hunting and trapping*) a zároveň 770 (*Religious beliefs*, implicitně obsahuje podkategorie 771-779). Hledáte tedy v rámci určité oblasti vše, co se týká lovu a zároveň náboženských představ. Pročtěte si odstavce s nalezenými informacemi a v případě nutnosti se podívejte i na předchozí a následující odstavce, abyste pochopili kontext. Dále využijte informace v *Culture Summary*, kde se dovíte základní informace o kulturách ve vašem vzorku. Při vysokém počtu nalezených odstavců (>30) vyhledávání zužte např. výběrem jen některých podkategorií v rámci makrokategorie 770, kde se můžete zaměřit jen na *animism, spirits and gods* apod. Smyslem práce je udělat srovnání několika kultur. **Zdůrazňuji, že tento projekt není jen o pročtení *Culture Summary* nebo výpiscích o jediné kultuře. Je nutné jít k původní literatuře a provést srovnání.** Nelze jednoznačně určit, kolik kultur nebo odstavců je adekvátní počet. Zdrojová data by měla umožnit smysluplné srovnání. Na základě získaných informací napište seminární práci, která bude mít tyto náležitosti:

- i) Titulní strana (vaše jméno a příjmení, název práce, rok, kurs, osobní číslo)
- ii) Úvod - teoretický úvod k tématice (náboženství, lov a sběr). V úvodu je nutné ocitovat relevantní literaturu, která se v antropologii, případně společenských vědách obecně, zabývá danými tématy.
- iii) Metoda - jak jste získávali a analyzovali data
- iv) Tabulka - zachycuje povahu vašeho výsledného vzorku, který jste použili pro studium. Tabulka bude mít informace o oblasti, podoblasti, názvu kultur, jejich unikátní kód, počtu nalezených dokumentů, počtu nalezených odstavců a zkrácenou citaci zdroje (autor a rok).
- v) Výsledky a diskuze - popis výsledků a jejich interpretace. V diskuzi je opět potřeba přesáhnout popisnou rovinu a propojit vlastní zjištění s již publikovanými informacemi. Zde tedy navázat na debatu o z úvodu práce.
- vi) Literatura - seznam citovaných prací odborné povahy. Citace z populárních zdrojů typu seminarky.cz nebo lidovky.cz nejsou relevantními zdroji informací. **Použijte citační úzus Sociologické časopisu** (<http://sreview.soc.cas.cz/cs/page/3-formalni-stranka-rukopisu>). Prosím neužívejte klasický úzus ISO 690. Práce by měla mít min. **1 000 slov**. Horní mez by neměla překročit **3 000 slov**. Použijte prosím řádkování 1,5, font 12 a stránky očísľujte. **Seminární práci nahrajte na portál ve formátu PDF do 12.12.2018, 24:00 hod.** Za každou hodinu zpoždění snižují jeden známkový stupeň. Soubory zaslané jinak než přes portál nepřijímám. Soubor pojmenujte podle následujícího klíče: `Prijmeni_Jmeno_KUL_SEM_18`. V názvu souboru neužívejte diakritiku (příklad: práce Břetislava Červotoče: `Cervotoc_Bretislav_KUL_SEM_18`).

- Přečíst povinnou literaturu k přednáškám.
- Složit závěrečnou ústní zkoušku.

Metody:

- Výuka
  - Přednášky budou probíhat formou klasického přednášení s použitím dataprojektoru.
- Hodnocení
  - Ústní zkouška: 1- 4
  - Seminární práce: 1- 4

E-mailová komunikace:

Stejně jako já máte podle nařízení děkana povinnost kontrolovat váš univerzitní e-mail, který je navíc napojen na nástroje hromadné komunikace portálu. Jako pedagog a badatel nemám časový potenciál dohledávat individuální adresy, ale pro hromadnou komunikaci používám portál. Prosím kontrolujte e-mail a reagujte v rozumném časovém odstupu. Zároveň vás žádám, abyste při elektronické komunikaci ctili základní pravidla akademického chování, tedy že váš e-mail bude mít oslovení a vaše jméno na konci. Do názvu mailu prosím zadejte KUL. K e-mailům bez těchto náležitostí necítím povinnost reagovat.

Akademická etika:

Rád bych vás upozornil, že ke studiu v akademickém prostředí patří také etika. Zejména plagiátorství je na úrovni seminárních prací časté a to i v tomto kurzu. Jakékoliv formy opisování a podvádění v případě odhalení předám disciplinární komisi FF (http://www.ff.zcu.cz/files/Disciplinari_rad.pdf). V případě, že si nejste jisti pravidly pro tvorbu akademického textu, přečtěte si jeden z mnoha zdrojů na webu (<http://knihovny.cvut.cz/studium/jak-psat-vskp/doporuceni/plagiatorstvi/>, <http://www.muni.cz/study/plagiatorstvi?lang=cs>), případně se poraďte se mnou.

Povinná literatura:

- Black, Richard, W. Neil Adger, Nigel W. Arnell, Stefan Dercon, Andrew Geddes and David Thomas
2011 The effect of environmental change on human migration. *Global Environmental Change* 21:S3-S11.
- Boukal, Tomáš
2012 *Ekologická antropologie*. Pardubice: Univerzita Pardubice. (**Úvodní kapitola**)
- Brosius, Peter
2001 The Politics of Ethnographic Presence: Sites and Topologies in the Study of Transnational Environmental Movements. *In New Directions in Anthropology and Environment*. C.L. Crumley, E.A. van Deventer, and J.J. Fletcher, eds. Pp. 150-176. Walnut Creek: Altamira Press.
- Diamond, Jarred
2005 *Kolaps - Proč společnosti přežívají či zanikají*. Praha: Academia. (**Kapitola 2 a 5**)
- Gell, Alfred
1995 The Language of the Forest: Landscape and Phonological Iconism in Umeda. *In The Anthropology of Landscape: Perspectives on Place and Space*. E. Hirsch and M. O'Hanlon, eds. Pp. 232-254. Oxford: Clarendon Press.
- Gudeman, Stephen
2012 Vital Energy: The Current of Relations. *Social Analysis* 56(1):1-17.
- Harris, Marvin
1966 The Cultural Ecology of India's Sacred Cattle. *Current Anthropology* 7(1):51-66.
- Ingold, Tim
2000 *The perception of the environment: essays on livelihood, dwelling & skill*. London: Routledge. (**s. 89-110**)
- Kim, Eleana J
2016 Toward an Anthropology of Landmines: Rogue Infrastructure and Military Waste in the Korean DMZ. *Cultural Anthropology* 31(2):162-187.
- Kottak, Conrad P.
1999 The New Ecological Anthropology. *American Anthropologist* 101:23-35.
- Mácha, Přemysl
2010 Krajiny antropologie a antropologie krajiny. *Český lid* 97:225-246.
- Sosna, Daniel a David Henig
2012 Environmentální aplikovaná antropologie. *In Vybrané kapitoly z aplikované sociální antropologie*, T. Hirt ed. Pp. 237-253. Plzeň: Západočeská univerzita.
- Storch, David a Stanislav Mihulka
2000 Úvod do současné ekologie. Praha: Portál. (**s. 9-26, 57-137**)
- Tsing, Anna

- 2012 Unruly Edges: Mushrooms as Companion Species for Donna Haraway. *Environmental Humanities* 1(1):141-154.
- West, Paige, James Igoe, and Dan Brockington
2006 Parks and Peoples: The Social Impact of Protected Areas. *Annual Review of Anthropology* 35(1): 251-277.

Vedoucí kurzu si vyhrazuje právo na změnu.